

været til Behandling i dette høje Ting i den samme Skikkelse. I Aar er der kun en ganske formel Ændring, foranlediget ved det Forslag om Valgene i de indlemmede Distrikter, som jeg har forelagt for det høje Ting ved Rigsdagssamlingens Begyndelse. Jeg har under tidligere Forhandlinger haft Lejlighed til at udtale mig baade om Forslagets Princip og om dets enkelte Bestemmelser og navnlig ogsaa til at fremhæve, at ikke blot Hensynet til en rolig og alsidig kommunal Udvikling, men ogsaa — og ikke mindst — Hensynet til Befolkningens gode Samfølelse efter Regeringens Opfattelse nødvendiggør en Forandring i den foreslaaede Retning.

I de to sidste Samlinger, i hvilke dette Forslag har været hos dette Ting, er Afgørelsen her paa Rigsdagen jo ikke rykket nærmere. I den første af disse Samlinger opstilledes der principielt forskellige Forslag som Ændringsforslag, og i den anden Samling kom Forslaget jo ikke til Udvalgsbehandling, fordi de, der havde Indvendinger at gøre og Betænkeligheder i det hele, mente, at det vilde være heldigst at afvente Valgenes Resultat og se, om Befolkningen, de særlig interesserede Kredse i Befolkningen, fremdeles stode bag dette Forslags Grundtanke. Nu ere Valgene jo overstaaede, og hvor meget end andre Spørgsmaal have grebet ind, tror jeg, der i alle Partier er en levende Erkendelse af, at disse Valg have vist, at Befolkningens langt overvejende Del ønsker en Løsning ud fra Forslagets Grundtanke. Der er ikke mere at spørge Befolkningen om i denne Sag, og nu, da der er spurgt og Befolkningen har svaret, venter Befolkningen Afgørelsen og Løsningen her fra Rigsdagen. I det hele tror jeg, at der breder sig stærkere og stærkere en Stemning for dette Lovforslag ogsaa hos mange, som oprindeligt have været derimod, eftersom man virkelig sætter sig ind i dette Lovforslags Bestemmelser og roligt afvejer *for* eller *imod*. Der vokser, tror jeg, mere og mere en Følelse frem, ogsaa i konservative Kredse, af, at dette Spørgsmaal om den lige kommunale Valgret kommer man ikke udenom; og jeg mener, at det ogsaa fra et konservativt Synspunkt maa erkendes, at det da er heldigst at medvirke til, at Sagen faar en virkelig Løsning ad Forhandlingens Vej, og at man derved maa bidrage sit til at fremme mellem Befolkningens forskellige Dele det bedst mulige og fordrageligste Forhold. Under Forhandlingerne i det andet Ting er jeg derfor ogsaa gaaet ud fra, at man

nu fra anden Side vil gaa med til en virkelig Realitetsforhandling om en Løsning af dette Spørgsmaal. Jeg kan ogsaa fra min Side forsikre det høje Ting om, at jeg skal være beredt til at deltage i en saadan Forhandling og ud fra Forslagets Grundprincip medvirke mit til, at vi maatte kunne naa en Løsning.

Ved Forelæggelsen af Lovforslaget i det andet Ting fremhævede jeg Betydningen af, at man hurtigst muligt naaede til at faa dette Lovforslag i Fællesudvalg, fordi jeg mente, at Arbejdet paa en Løsning derved bedst fremmedes. Folketinget sluttede sig ganske hertil. Fra alle Partiers Side blev det udtalt, at man delte denne Betragtning, og ikke mindst fra Højres Side blev det stærkt fremhævet af den ærede Folketingsmand fra Thistedkredsen (N. Andersen), at han mente, at kun gennem en Fællesudvalgsbehandling kunde man naa til en Løsning, og at han derfor ogsaa kunde ønske, at Sagen hurtigst muligt maatte naa derind. Hvis nu dette høje Ting skulde være enig i denne Betragtning, at Sagen bedst løses gennem en Fællesudvalgsbehandling, tør jeg udtale Haabet om, at man herfra vil støtte dette, saaledes at Sagen snarest muligt kan naa til Fællesudvalg.

Med disse Ord skal jeg varmt anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Hage: Jeg skal følge den højtærede Ministers Spor og ikke komme ind paa Detailforhandling om dette Lovforslag. Sagen har været saa grundigt debatteret her i dette Ting, og der foreligger en saa udførlig Betænkning om Lovforslaget af Marts 1905 — hvortil jeg kan henvise alle, der ønske at kende det daværende Udvalgsflertals Stilling til det —, at jeg for mit Vedkommende ikke finder Anledning til at udtale mig om de enkelte Bestemmelser. Jeg skal kun fremsætte nogle ganske almindelige og korte Betragtninger om Lovforslaget som Helhed. Jeg skal begynde med at anføre, hvad samtlige Højres Rigsdagsmænd i Manifestet til Vælgerne ved Slutningen af forrige Rigsdagssamling udtalte med Hensyn til dette Forslag. De udtalte: „Efter vor Opfattelse er en radikal Reform af vor nuværende kommunale Ordning ikke begrundet i nogen som helst Nødvendighed, og vi ville derfor modsætte os en saadan Omvæltning paa dette Omraade. Vi ere rede til Forhandling ogsaa om denne Sag, men kunne ikke gaa med til nogen Ordning, som berøver Mid-